

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016

Zpracováno Odborem památkové péče Ministerstva kultury v březnu 2011

I. Analýza současného stavu	2
A. Vyhodnocení období 2003 – 2010	2
1. Zásadní změna organizace veřejné správy	2
2. Změny v právních předpisech	2
3. Změny v uspořádání odborné organizace	3
4. Koncepce oboru památkové péče	3
5. Údaje o chráněných kulturních statcích	3
6. Náhrady za omezení vlastnického práva	6
B. SWOT analýza	9
1. Silné stránky	9
2. Slabé stránky	9
3. Hrozby	10
4. Příležitosti	10
C. Přijímaná koncepce a naplňování cílů Státní kulturní politiky	11
II. Cíle koncepce	13
1. Právní předpisy	13
2. Kulturní památky	15
3. Památkově chráněná území	16
4. Ústřední seznam kulturních památek	17
5. Evidence movitých kulturních památek	18
6. Monitoring památkového fondu	19
7. Výzkum a vývoj	20
8. Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO)	21
9. Archeologické dědictví	22
10. Ochrana kulturní krajiny	23
11. Řešení nepředvídatelných události	24
12. Kompenzace za omezení vlastnického práva	25
13. Odborné vzdělávání	26
14. Edukační aktivity	27
15. Památky a cestovní ruch	28
16. Výkonné orgány památkové péče	29
17. Památková inspekce	30
18. Odborná organizace památkové péče	31
19. Účast dalších subjektů při nakládání s památkovým fondem	33

Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011 - 2016

I. Analýza současného stavu

Památková péče zajišťuje ochranu části kulturního dědictví. Dotýká se nejen orgánů veřejné správy, ale především velmi širokého okruhu subjektů, vlastníků kulturních památek a vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích. Výkon veřejné správy na úseku památkové péče je v České republice decentralizován. Cílem památkové péče je poznávat, chránit, uchovávat a zprostředkovávat a předat dalším generacím památkový fond. Základním právním předpisem je zákon o státní památkové péči č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) včetně vyhlášky ministerstva kultury České socialistické republiky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V oblasti památkové péče byly sjednány mezinárodní úmluvy o ochraně různých částí kulturního dědictví. Pod č. 73/2000 Sb.m.s. byla publikována Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy. Pod č. 99/2000 Sb. m. s. byla zveřejněna Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy. Evropská úmluva o krajině byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 13/2005. Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví byla vyhlášena pod č. 159/1991 Sb.

A. Vyhodnocení období 2003 – 2010

1. Zásadní změna organizace veřejné správy

K 1. lednu 2003 byly zrušeny okresní úřady, které vykonávaly funkci prvoinstančního správního orgánu na úseku státní památkové péče. Nově se správními orgány I. stupně staly obecní úřady obcí s rozšířenou působností v případě řízení týkajících se kulturních památek a krajské úřady v případě řízení týkajících se národních kulturních památek, tj. orgány územní samosprávy, které vykonávají státní správu na úseku památkové péče v přenesené působnosti. Odvolacími orgány jsou krajské úřady a Ministerstvo kultury. V průběhu reformy veřejné správy pokračoval přesun kompetencí z Ministerstva kultury především na krajské úřady.

2. Změny v právních předpisech

Památkový zákon byl v období 2003 – 2010 celkem 13x novelizován. Z nejdůležitějších uvádíme: V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie bylo zákonem č. 18/2004 Sb. upraveno uznávání odborné kvalifikace. Nálezem Ústavního soudu publikovaným pod č. 240/2005 bylo zrušeno ustanovení o vynětí řízení o prohlašování věcí za kulturní památku z režimu správního řádu. Zákon č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, nově upravil otázku nabývání vlastnictví archeologických nálezů. Ve většině případů vlastnictví archeologických nálezů připadne místně příslušnému kraji. Zásadní změnu v oblasti památkové péče přinesl zákon č. 186/2006 Sb., který byl přijat v souvislosti se schválením nového stavebního zákona. I v oblasti památkové péče byl zaveden institut závazného stanoviska vydávaného podle § 149 správního řádu v případech, kdy dále ve věci je dána rozhodovací pravomoc stavebního úřadu. Nově byla dána možnost vymezit nařízením kraje území s archeologickými nálezy. Nařízení bude vymezovat území, kde je stanovena oznamovací povinnost před prováděním zásahu do archeologického dědictví. Novela památkového zákona č. 158/2007 Sb. stanovila lhůtu pro vypracování písemného vyjádření odborné organizace pro řízení o obnově kulturních památek a zásahů v památkově chráněných územích. Zákon č. 189/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, mimo jiné podřadil řízení o zrušení

prohlášení věci za kulturní památku pod režim správního řádu. Další novela památkového zákona č. 307/2008 Sb. nově zavedla plány ochrany památkových rezervací a památkových zón, jejichž využití má vést ke snížení administrativní zátěže účastníků řízení. Novela zvýšila doposud velmi nízké horní hranice pokut na 2 000 000 a 4 000 000 Kč. Velkou změnou bylo přijetí nového správního řádu a stavebního zákona. Dotčené orgány, mezi něž patří i orgány památkové péče, již nevedou samostatná správní řízení, ale vydávají závazná stanoviska dle § 149 správního řádu do řízení stavebních úřadů. Pod č. 13/2005 Sb.m.s. byla publikována Evropská úmluva o krajině.

3. Změny v uspořádání odborné organizace

K 1. lednu 2003 byl zreorganizován systém odborných organizací památkové péče a správy státních hradů a zámků. Vznikla jediná státní příspěvková organizace Národní památkový ústav, jehož zřizovatelem je Ministerstvo kultury. Vykonává funkci odborné organizace státní památkové péče a rovněž i správu státních památkových objektů. V průběhu let vybudovala své pobočky ve všech 14 krajích. Poslední z nich byly zřízeny k 1. lednu 2008 v Telči a Josefově. Stávající organizační uspořádání Národního památkového ústavu odpovídá členění vyšších územně samosprávných celků ČR. V roce 2007 byl nastartován proces restrukturalizace Národního památkového ústavu s cílem zajistit vyvážené pokrytí nezbytných činností a transparentnost organizace směrem k veřejné správě i veřejnosti.

4. Koncepce oboru památkové péče

Usnesením vlády ze dne 22. dubna 1998 č. 278 byla schválena Koncepce o účinnější péči o památkový fond v České republice do roku 2005. Před přijetím Státní kulturní politiky Vládou České republiky dne 19. listopadu 2008 na léta 2009 - 2014, usnesením č. 1452, nebyl na celostátní úrovni přijat žádný nový koncepční materiál v oblasti památkové péče. Předkládaná koncepce vychází ze společného obecného resortního koncepčního materiálu Státní kulturní politiky stejně jako koncepční materiály ochrany dalších složek kulturního dědictví tj. „Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010 – 2014 (koncepce rozvoje muzejnictví)“ (vzato vládou na vědomí usnesením č. 862 ze dne 1. prosince 2010) a „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 až 2015“ (schválena vládou usnesením č. 11 ze dne 5. ledna 2011).

5. Údaje o chráněných kulturních statcích

Budování památkového fondu je neuzavřeným procesem. Vzhledem k rozmanitosti památkového fondu můžeme statistické údaje sledovat s doposud omezenou vypovídací schopností. Důvodem je stálá absence jednotného hesláře a neměnného metodického pokynu. I přes tyto přetrvávající překážky lze statistické údaje o památkovém fondu vystihnout a komplexně vyjádřit.

K 31. prosinci 2002 památkový fond zahrnoval:

- 11 památek na Seznamu světového dědictví UNESCO
- 195 národních kulturních památek a jejich souborů
- 506 památkově chráněných území - památkových rezervací a zón
- 38 915 nemovitých kulturních památek a jejich souborů
- 40 927 rejstříkových čísel movitých kulturních památek evidovaných v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky elektronicky

K 31.prosinci 2010 památkový fond zahrnoval:

12 památek na Seznamu světového dědictví UNESCO

272 národních kulturních památek a jejich souborů

596 památkově chráněných území - památkových rezervací a zón

40 244 nemovitých kulturních památek a jejich souborů

43 246 rejstříkových čísel movitých kulturních památek evidovaných v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky elektronicky

Evidence dle druhů nemovitých kulturních památek:

Skupiny kulturních památek	2002	přírůstek	úbytek	2010
obytné stavby	15708	599	326	15981
feudální sídla	2211	30	9	2232
církevní a sakrální stavby	7145	345	12	7478
funerální stavby	589	32	3	618
zastupitelské a správní stavby	417	19	7	429
stavby pro soudnictví a vězeňství	65	6		71
stavby pro vědu a výzkum	8			8
stavby pro peněžnictví	107	14		121
stavby pro výchovu a vzdělávání	314	39	1	352
stavby pro obchod	73	6		79
stavby pro služby	304	19	9	314
stavby zdravotnické a sociální	113	8	2	119
stavby pro lázeňství	227	4	1	230
stavby pro kulturu a společenské stavby	218	21	3	236
stavby pro výstavnictví	6			6
stavby pro sport	39	16		55
stavby pro turistiku a rekreaci	46	5		51
stavby pro myslivost	45	3		48
vojenské a opevňovací stavby	276	10	1	285
stavby a díla s převažujícími přírodními prvky	54	9	1	62
drobné stavby a díla	7737	322	42	8017
zemědělské stavby	604	86	20	670
stavby pro zpracování zemědělských produktů	529	57	8	578
stavby pro zpracování dřeva	12	2		14
energetické stavby	29	8		37
vodohospodářské stavby	396	26	2	420
dopravní stavby	447	56	9	494
stavby pro spoje	38	5		43
stavby a pozůstatky těžby surovin	119	4	3	120
stavby pro hutnictví a kovovýrobu	99	7	2	104
ostatní výrobní stavby	107	21	1	127
archeologické nálezy a naleziště	833	12		845
celkem	38915	1791	462	40244

6. Náhrady za omezení vlastnického práva

- Nepřímou kompenzací za omezení vlastnického práva z důvodu ochrany veřejného zájmu na zachování památkových hodnot jsou daňové úlevy.

A. **Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů**, zavádí osvobození od daně z nemovitostí pro kulturní památky za podmínek stanovených v tomto zákoně. Jde o následující osvobození a úlevy:

1. dle § 9 odst. 1 písm. k) zákona jsou od daně ze staveb osvobozeny stavby památkových veřejně přístupných objektů stanovených vyhláškou Ministerstva financí;
2. dle § 9 odst. 1 písm. p) zákona jsou osvobozeny od daně ze staveb stavby kulturních památek na dobu osmi let, počínaje rokem následujícím po vydání stavebního povolení na stavební úpravy prováděné vlastníkem;
3. za určitých podmínek daných zákonem č. 338/1992 Sb., jsou od daně z nemovitostí osvobozeny stavby
 - a. ve vlastnictví církví a náboženských společností státem uznaných sloužící k vykonávání náboženských obřadů a k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,
 - b. stavby ve vlastnictví státu,
 - c. stavby ve vlastnictví obce, kraje na jejichž území se nacházejí;
4. vyhláškou č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, které tvoří jeden funkční celek se stavbou památkových objektů určených dle § 9 odst. 1 písm. k) zákona č. 338/1992 Sb. stanovených., jsou osvobozeny od daně z pozemků.

B. **Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů** v § 27 odst. 1 písm. e), určuje, že movité kulturní památky a jejich soubory jsou hmotným majetkem, který je vyloučen z odpisování. Podle § 27 odst. 1 písm. d) téhož předpisu jsou hmotným majetkem vyloučeným z odpisování i umělecká díla a předměty muzejní a galerijní hodnoty, popř. jejich soubory v muzeích a památkových objektech.

C. Ustanovení § 47 odst. 4, respektive Příloha č. 2 **zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty**, ve znění pozdějších předpisů (stav k 31. březnu 2011), umožňuje použití snížené sazby daně na vstupné na koncerty, filmová a divadelní představení, ohňostroje, výstavy, vyhlídkové věže, do zábavných parků, cirkusů, muzeí, zoologických a botanických zahrad, historických objektů a na podobné kulturní události; vstupné na sportovní události; použití sportovních zařízení krytých i nekrytých ke sportovním činnostem; použití rekreačních parků a pláží.

- Státní finanční podpora pro uchovávání hodnot památkového fondu má již dlouholetou tradici. Při ohlédnutí na její vývoj lze vysledovat významné mezníky, které měly zásadní vliv pro uchování její další kontinuity ve stále měnícím se společenském prostředí. Péče o památkový fond a jeho financování není však pouze záležitostí státu. Podílí se na ní celý veřejný sektor ve všech svých úrovních. Z tohoto důvodu je finanční podpora realizována i na regionální úrovni. Dalšími zdroji jsou finanční prostředky, které poskytují nestátní neziskové organizace. Péče o památkový fond a jeho využití je multidisciplinární činností, jejíž financování se osvědčilo řešit jako vícezdrojové. Pro jeho realizaci byl vytvořen systém specializovaných dotačních programů na Ministerstvu kultury. Jejich přehled včetně finančních objemů je uveden v následujícím přehledu.

A. Přehled vynaložených finančních prostředků v **dotáčnících programech Ministerstva kultury v oblasti památkové péče** v letech 2005 – 2010, údaje v tisících Kč.

Program	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Celkem 2005-2010
Program záchrany architektonického dědictví	336 361	351 000	383 660	365 369	272 000	196 144	1 904 534
Program regenerace MPR a MPZ	160 000	160 000	161 500	145 727	150 000	113 498	890 725
Program péče o VPR, VPZ a KPZ	18 000	18 000	18 000	24 635	15 000	13 128	106 763
Program restaurování movitých kulturních památek	18 000	19 000	18 800	20 812	14 000	11 100	101 712
Havarijní program	55 000	61 711	73 820	98 839	100 371	67 394	457 135
Program podpory záchranných archeologických výzkumů	9 000	4 000	4 000	4 340	5 000	3 339	29 679
Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností				193 662	170 000	125 823	489 485
Program podpory pro památky UNESCO				18 000	11 000	6 654	35 654
Celkem	596 361	613 711	659 780	871 384	737 371	537 080	4 015 687

B. Nezastupitelnou roli při poskytování finančních příspěvků v oblasti památkové péče plní kraje a některé obce. Přehled vynaložených finančních prostředků v **dotáčnících programech krajů v oblasti památkové péče** v letech 2005 – 2010, údaje v tisících Kč.

kraj	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Celkem 2005 - 2010
Hl.m.Praha	68 636,00	87 965,70	48 507,96	44 250,00	58 480,00	56 950,00	364 789,66
Jihočeský kraj	22 500,00	25 000,00	25 000,00	39 361,33	24 942,68	17 500,00	154 304,01
Jihomoravský kraj	21 863,29	22 730,00	23 085,00	32 010,00	18 518,00	18 997,00	137 203,29
Karlovarský kraj	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	60 000,00
Kraj Vysočina	17 032,26	15 065,04	17 896,05	19 082,73	18 990,74	11 498,69	99 565,51
Královéhradecký kraj	19 591,00	18 101,00	19 540,00	23 400,00	19 170,00	12 700,00	112 502,00
Liberecký kraj	10 310,00	2 850,00	1 912,99	4 542,40	7 233,50	6 500,00	33 348,89
Moravskoslezský kraj	8 143,00	8 200,00	8 200,00	8 200,00	8 132,55	9 766,40	50 641,95
Olomoucký kraj	9 410,80	13 292,52	15 611,15	20 865,37	18 917,98	13 310,41	91 408,23
Pardubický kraj	12 960,00	17 768,00	19 959,00	23 022,00	19 845,00	11 729,00	105 283,00
Plzeňský kraj	17 000,00	19 000,00	19 500,00	22 000,00	27 000,00	9 000,00	113 500,00
Středočeský kraj	26 100,00	26 615,00	26 741,36	28 060,83	32 231,44	35 526,44	175 275,07
Ústecký kraj	14 400,00	9 211,40	10 128,26	14 000,65	20 136,70	10 000,00	77 877,01
Zlínský kraj	5 868,00	8 900,00	12 880,00	13 000,00	13 758,00	9 061,00	63 467,00
celkem	263 814,35	284 698,66	258 961,77	301 795,31	297 356,59	232 538,94	1 639 165,62

B. SWOT analýza

1. Silné stránky

1. Umělecky, historicky a typologicky bohatý památkový fond evropského významu s vysokou mírou autenticity zachování, jenž je podstatným a nenahraditelným nositelem národní a státní identity.
2. Bohaté spektrum typů krajiny s kulturně-historickými hodnotami hodnými zvýšené ochrany.
3. Světově unikátní síť památkových objektů s původními historickými mobiliáři, zpravidla hradů a zámků, zpřístupněných veřejnosti pro kulturní a výchovně vzdělávací účely a trvale se zvyšující úroveň jejich prezentace.
4. Vysoká úroveň odborně-metodické propracovanosti způsobů ochrany, výzkumů a průzkumů památkového fondu a praktické péče o něj.
5. Propracovaný a motivující systém přímé finanční podpory obnovy a zachování památkového fondu s možným principem více zdrojového financování a četnými multiplikačními efekty přesahujícími do dalších oblastí společenského a hospodářského života.
6. Početní a zejména kvalitativní nárůst aktivit občanů, resp. dobrovolných občanských iniciativ podporujících ochranu a zachování památkového fondu a památek místního významu a monitorujících výkon státní památkové péče.
7. Právní úprava, plně srovnatelná se systémy právního zabezpečení památkové péče v Evropě.
8. Z větší části již stabilizované majetkoprávní poměry k památkovému fondu.
9. Postupně se zvyšující celková kvalita prací při obnově a restaurování vybraných kulturních památek s využitím tradičních technik, technologií, řemesel a materiálů.
10. Rozvíjející se efektivní mezinárodní spolupráce.
11. Aktivita obcí ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska na podporu péče o památkové rezervace a zóny a jejich propagace pro cestovní ruch.
12. Efektivně fungující a v Evropě uznávaný integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví.
13. Fungující rezortní statistika včetně výkazu o výkonech orgánů s přenesenou působností v oblasti památkové péče.

2. Slabé stránky

1. Špatný technický stav části památkového fondu, zejména sakrálních památek v majetku církví a náboženských společností, venkovských panských sídel a dvorů a drobných památek v krajině, příp. památek s nevyjasněnými majetkoprávními vztahy.
2. Podfinancovanost souboru státních národních kulturních památek celostátního významu a z toho plynoucí ztráta konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu vinou nedostatku investičních prostředků.
3. Nežádoucí komercializace objektů v památkově chráněných územích, zejména městského typu, architektonicky nevhodné novostavby, přestavby nebo i demolice, které znetvořují historické prostředí v daných územích a jejich souhrnnou kulturní hodnotu.
4. Zvýšené riziko krádeží a nezákonného zcizování předmětů kulturní hodnoty a movitých kulturních památek, zejména sakrální a archeologické povahy, v kombinaci s jejich dosud nedokončenou nebo neobnovenou základní a odbornou evidencí.
5. Dlouhodobě nevyjasněné majetkoprávní vztahy u některých objektů památkového fondu.
6. Nedostatečná formální i obsahová kvalita Ústředního seznamu kulturních památek.

7. Pokles společenské prestiže památkových a paměťových institucí, který se odráží i v přístupu k jejich financování.
8. Absence uceleného systému ochrany věcí památkové hodnoty, které nejsou chráněny dle ustanovení památkového zákona např. památky místního významu.
9. Nedostatečný objem finanční kompenzace plynoucí ze státního rozpočtu na podporu vlastníků při obnově kulturních památek. Nedostatečná nebo neexistující kompenzace za omezení vlastnického práva vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích, které nejsou prohlášeny za kulturní památky.
10. Absence uceleného systému nepřímé finanční podpory vlastníků jednotlivých složek památkového fondu v daňové oblasti.
11. Absence uceleného systému osvěty v oblasti památkové péče a jejího vyjádření ve vzdělávacích programech na všech stupních škol, nedostatečná popularizace památkového fondu v médiích.
12. Absence přímého ekonomického vztahu mezi příjmy veřejných rozpočtů z cestovního ruchu a výdaji ze státního rozpočtu a rozpočtu krajů a obcí na podporu zachování památkového fondu jako jednoho z hlavních činitelů cestovního ruchu, nedostatečná spolupráce památkové péče s oblastí cestovního ruchu.
13. Nízká efektivita nápravných opatření uložených orgány památkové péče v důsledku nezákonného nakládání s památkovým fondem.

3. Hrozby

1. Nevratné škody ve vybraných segmentech nemovitého i movitého památkového fondu zapříčiněné zanedbáváním péče vlastníků. Speciálním případem je nedostatečná alespoň základní péče o památkový fond sakrální povahy při klesající religiozitě obyvatelstva, což znamená prudký nárůst počtu nevyužívaných a chátrajících venkovských kostelů a fár.
2. Oslabení společenského konsensu na účinné ochraně památkového fondu.
3. Fluktuace a odliv specialistů ve výkonné i odborné složce státní památkové péče.
4. Zastarávání památkového zákona a další byrokratizace výkonu státní památkové péče.
5. Marginalizace a snahy o politicky motivované intervence nebo deformace systému ochrany památkového fondu a péče o něj.
6. Rozdělení dnes stabilizovaného a uceleného souboru národních kulturních památek celostátního významu v majetku státu pro kulturní a výchovně vzdělávací účely.
7. Postupující světová globalizace a relativizace tradičních společenských hodnot.
8. Nedostatečná vzdělanost v humanitní oblasti a nízké povědomí o kulturním dědictví a památkách.
9. Nedostatečné zohledňování specifík kulturního dědictví při tvorbě nových právních předpisů, norem, dotačních programů atp.

4. Příležitosti

1. Památkový fond chápaný veřejností jako zdroj národního sebevědomí, společenské soudržnosti a identity a současně tolerance mezi různými národy a jejich kulturami.
2. Zachování kulturně historického potenciálu krajiny a lokalit místního významu.
3. Mezinárodní spolupráce posilující význam památkového fondu v ČR v evropském a světovém kontextu.
4. Rozvoj potenciálu památkového fondu, zejména jeho složek zpřístupněných veřejnosti pro kulturní a výchovně vzdělávací účely, s využitím v turistickém ruchu a jako prorůstového činitele národního hospodářství bez negativních dopadů na památkový fond a životní prostředí.

5. Rozvoj malého a středního podnikání s vysokým podílem kvalifikované práce souvisejících s péčí a využíváním památkového fondu.
6. Snižování administrativní zátěže a byrokratizace systému státní památkové péče bez negativních dopadů na ochranu veřejného zájmu z hlediska památkové péče.
7. Prohloubení spolupráce mezi orgány památkové péče a územními samosprávami (včetně naplnění cíle lepší odborné kvalifikace úředníků na úseku výkonu státní správy v oblasti památkové péče).
8. Zvyšování předvídatelnosti výstupů státní památkové péče v péči o památkový fond.
9. Zapojení do evropských, resp. mezinárodních programů finančně podporujících zachování a propagaci památkového fondu.
10. Budování občanské společnosti a soudržnosti společenství.
11. Podpora a rozvoj obecné vzdělanosti.

C. Přijímaná koncepce a naplňování cílů Státní kulturní politiky

Státní kulturní politika pro léta 2009-2014 si stanovila jednoznačné kroky pro naplnění cílů v oblasti kultury. U těchto cílů má památková péče své nezastupitelné místo zejména při specifických projevech a formách kulturních hodnot.

Cíle kulturní politiky sledují zejména ekonomickou, společenskou a občanskou dimenzi; roli státu, krajů, obcí a jejich podporu pro zachování a tvorbu kulturních hodnot; v neposlední řadě i roli státu při tvorbě transparentních a nediskriminačních pravidel kulturních aktivit. Tyto entity jsou zcela zásadní pro koncepci památkové péče. S některou palčivou problematikou se státní památková péče již vypořádala v průběhu minulých let, velký soubor problémů je však ještě nutno řešit v kontextu nových podmínek, vzešlých ze současné situace.

Tyto ovlivňující faktory udávají základní směr koncepce památkové péče a řešení dosud nesplněných úkolů státní kulturní politiky. Tento směr sebereflexe oboru dává dostatečný prostor pro utváření efektivizačních procesů v památkové péči. Především je nutné nastavit přístup k výsledkům výzkumných úkolů a zavést jejich aplikaci do regionálních koncepčních materiálů a následně i do památkové praxe. V neposlední řadě je to i posílení kontrolní činnosti a nastavení jejich mechanismů. Cílená prezentace obnovy kulturních památek se postupně stává nástrojem transparentnosti a řádného využívání veřejných prostředků v památkové péči, ale i edukační aktivitou s etickým účinkem. Tímto způsobem lze také stimulovat a motivovat vlastníky kulturních památek k účinnější péči o vlastní či svěřené majetek při naplňování osobní a národní identity s garancí zachování vlastnických práv.

Dosud poměrně opomíjenou kategorií jsou drobné památky v krajině. Jsou zdánlivě nenápadným, přitom však zcela svébytným projevem vývoje evropské kultury, typickým pro střeoevropský region jako symbol identity místa a kraje. Pro účinnější péči o ně připravilo Ministerstvo kultury možnost čerpání finančních prostředků z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Svou nezastupitelnou úlohu v péči o ně mají i občanská sdružení a samospráva. Samosprávné územní celky taktéž mohou vytvářet koordinační orgány pro systematictější trvale udržitelné využívání památkového fondu.

Jedním z dalších úkolů kulturní politiky je nutnost vytváření vhodného prostředí a nástrojů pro získávání mimořádných uměleckých a uměleckořemeslných děl do státních i samosprávných institucí a jejich vědecké poznávání. Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví a možnost předkupního práva státu je v Evropě uznávaným systémem, který je třeba dále rozvíjet. Příspěvkové organizace Ministerstva kultury spravují muzejní a galerijní sbírky a také mobiliární fondy hradů a zámků s neobyčejným kulturním bohatstvím. Jsou zcela jedinečnou hodnotou, jejíž cena na rozdíl od ostatního majetku České republiky neklesá, naopak v čase stoupá. O tuto hodnotu je třeba všestranně pečovat. Její průběžné

doplňování akvizicemi významnou měrou přispívá k dalšímu obohacení památkových interiérů či k profilaci oborových sbírek. Zhodnocování majetku státu tímto způsobem je zcela nezpochybnitelné.

Ke zhodnocování státního a privátního majetku také dochází díky finanční podpoře Evropské unie. Podpořené projekty nadregionálního a národního významu jsou přínosem pro oblast památkové péče i regionální rozvoj.

Celá oblast památkové péče se však neobejde bez systémového řešení legislativních změn jak v krátkodobém horizontu - zejména připravovanou další novelou památkového zákona, tak i v dlouhodobějším výhledu, přípravou nového zákona o památkovém fondu.

II. Cíle koncepce

1. Právní předpisy

Anotace: Změny právních předpisů na úseku památkové péče, ať již v novele památkového zákona, či v nové právní normě, by měly vyřešit několik okruhů. Odstraněna by měla být nerovnost vlastníků nemovitostí, jejichž vlastnická práva jsou orgány památkové péče omezována z důvodu ochrany veřejného zájmu. Zatímco v současné době mohou o příspěvek na obnovu požádat pouze vlastníci kulturních památek, vlastníci nemovitostí neprohlášených za kulturní památky, ale ležících v památkových rezervacích a zónách, ochranných pásmech, již nikoliv. I jim je správními akty jejich vlastnictví z důvodu ochrany veřejného zájmu omezováno, ale na rozdíl od první skupiny bez možnosti finanční náhrady. Zatímco vlastníků kulturních památek je omezení vlastnického práva kompenzováno bezplatnou pomocí odborné organizace státní památkové péče a možností žádat o státní příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním a obnovou kulturní památky, vlastníků nemovitostí, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale nacházejí se na památkově chráněném území, je kompenzováno omezení vlastnického práva pouze bezplatnou pomocí odborné organizace státní památkové péče. Některé kraje a obce v rámci samostatné působnosti poskytují dotace i vlastníků nemovitostí, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale nacházejí se na památkově chráněném území. Znamenalo by to zavedení možnosti čerpání finančních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury. V oblasti archeologie není vykonáván účinný dohled veřejné správy nad organizacemi oprávněnými k provádění archeologických výzkumů a nad jejich odbornou činností. V současné době jej provádí především Akademie věd České republiky, respektive její archeologické ústavy, jejichž je akademie zřizovatelem, a v minimálním rozsahu Ministerstvo kultury. Realizace cíle zajistí efektivní dohled a postih oprávněných organizací, které nebudou dodržovat stanovené povinnosti. Bude znamenat naplnění čl. 3 Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy.

Ministerstvo kultury bude usilovat o zefektivnění systému daňových úlev jako kompenzaci vlastníků kulturních památek a prověřovat možnost vytvoření náhrad vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích za omezení vlastnických práv z důvodu ochrany veřejného zájmu, jako tomu je např. osvobození od daně z nemovitostí u ochranných lesů dle lesního zákona.

Opatření:

- II.1.a Příprava novely památkového zákona („archeologické“).
- II.1.b Příprava nového památkového zákona.
- II.1.c Příprava nařízení vlády o prohlášení kulturních památek za národní kulturní památky.
- II.1.d Příprava vyhlášky Ministerstva kultury o prohlášení území za památkové zóny.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.1.a	Ministerstvo kultury	2011	Zpracování a předložení návrhu novely zákona dle pravidel Legislativní rady vlády
II.1.b	Ministerstvo kultury	2013	Zpracování a předložení návrhu zákona dle pravidel Legislativní rady vlády
II.1.c	Ministerstvo kultury	2015	Zpracování a předložení návrhu nařízení vlády dle pravidel Legislativní rady vlády
II.1.d	Ministerstvo kultury	2015	Zpracování a předložení návrhu vyhlášky dle pravidel Legislativní rady vlády

Dopad na státní rozpočet: bez dopadu

Dotčená skupina: Veřejná správa, vlastníci věcí památkového fondu

2. Kulturní památky

Anotace: Kulturní dědictví České republiky má v evropském kontextu své nezastupitelné místo. Kulturní památky tvoří jeho zvláštní skupinu věcí. V současné době památkový fond přesahuje u nemovitých památek zahrnující jednotlivé nemovitosti i jejich soubory více jak 40 000 rejstříkových čísel, u movitých památek včetně rozsáhlých mobiliárních fondů dosahuje přes 43 000 rejstříkových čísel Ústředního seznamu kulturních památek. Některé skupiny věcí musí být při prohlašování za kulturní památky posuzovány na základě dalších specifických kritérií, jiné jsou vybírány jako nejkvalitnější a zcela autentičtí reprezentanti dochovaného souboru. Budování památkového fondu je z principu neuzavřeným procesem.

Opatření:

- II.2.a Analýza a vyhodnocení souboru věcí chráněných právem jako kulturní památky.
- II.2.b Specifikace a zpřesnění kritérií pro prohlašování věcí za kulturní památky.
- II.2.c Odborné vyhodnocování specifických skupin statků s kulturní hodnotou a výběr jejich významných reprezentantů pro prohlášení za kulturní památky.
- II.2.d Specifikace a zpřesnění kritérií pro prohlašování kulturních památek za národní kulturní památky. Na základě odborného vyhodnocení výběr významných reprezentantů kulturních památek pro prohlášení za národní kulturní památky.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.2.a	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2012	Sběr dat a jejich zpracování
II.2.b	Ministerstvo kultury	2011-2013	Metodický pokyn a jeho zveřejnění
II.2.c	Národní památkový ústav Ministerstvo kultury	2011-2016	Odborné vyhodnocení, Rozhodnutí o prohlášení věci za kulturní památku
II.2.d	Ministerstvo kultury	2011-2013	Metodický pokyn a jeho zveřejnění, Zpracování a předložení návrhu vládního nařízení dle pravidel Legislativní rady vlády

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty, veřejná správa

3. Památkově chráněná území

Anotace: Ochrana specifických hodnot památkově chráněných území musí spočívat v součinnosti orgánů státní správy, krajů, obcí, odborné organizace státní památkové péče a vlastníků nemovitostí. Autenticita historických sídel a jejich prostředí spoluvytváří kontinuitu mezi historickým vědomím národa a současností, která do ní v poslední době velmi silně zasahuje. Z těchto důvodů je nutná jednoznačná specifikace hodnot území a stanovení konkrétních podmínek jejich ochrany. Zvláštní pozornost bude věnována krajinným zónám a archeologickým rezervacím.

Opatření:

- II.3.a Analýza a vyhodnocení souboru památkově chráněných území.
- II.3.b Specifikace a zpřesnění kritérií pro vyhlásování nových památkově chráněných území a jejich zveřejnění.
- II.3.c Provedení revize památkově chráněných území a prohlášení nových památkově chráněných území.
- II.3.d Podpora zpracování plánu ochrany památkových rezervací a zón.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.3.a	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2012	Sběr dat a jejich zpracování
II.3.b	Ministerstvo kultury	2013	Metodický pokyn
II.3.c	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2015	Zpracování a předložení návrhu vyhláška Ministerstva kultury dle pravidel Legislativní rady vlády
II.3.d	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2012	Metodický pokyn

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci nemovitostí v památkově chráněných územích, veřejná správa

4. Ústřední seznam kulturních památek

Anotace: Jedním z nejzávažnějších problémů památkové péče jsou nepřehledné a zavádějící informace, které poskytuje Ústřední seznam kulturních památek. Z tohoto pak vznikají závažné problémy s právními důsledky. Jedním ze způsobů dosažení nápravy je urychlená digitalizace a vektorizace mapových složek Ústředního seznamu kulturních památek provedená v úzké návaznosti na probíhající digitalizaci katastrálních map zabezpečovanou Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním. Ústřední seznam musí být tvořen pouze údaji, které jsou úplné a pravdivé. Jedním ze způsobů dosažení nápravy je urychlená digitalizace a vektorizace mapových složek Ústředního seznamu kulturních památek provedená v úzké návaznosti na vektorizaci katastrálních map Českého úřadu zeměměřického a katastrálního. Zkvalitnění Ústředního seznamu kulturních památek jednoznačně přispěje k právní jistotě vlastníků kulturních památek a k vyšší ochraně památkového fondu.

Opatření:

II.4.a Zvýšení vypovídací kvality Ústředního seznamu kulturních památek a tím zvýšení právní jistoty vlastníků památkově chráněných věcí a zjednodušení a zkvalitnění výkonu veřejné správy na úseku památkové péče.

II.4.b Digitalizace Ústředního seznamu kulturních památek.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.4.a	Ministerstvo kultury	2013	Rozhodnutími, metodickým pokynem Ministerstva kultury, případně změnou zákona
II.4.b	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav Český úřad zeměměřický a katastrální	2013-2016	Provedením digitalizace

Dopad na státní rozpočet: bez dopadu, II. 4.b z Programu SMART ADMINISTRATION

Dotčená skupina: Veřejná správa, vlastníci věcí památkového fondu

5. Evidence movitých kulturních památek

Anotace: Základním předpokladem pro účinnou památkovou ochranu je znalost současného movitého památkového fondu. Po roce 1989 nastala celá řada změn ve vlastnictví významných souborů kulturních památek, zejména mobiliárních fondů, hradů, zámků a církevních památek. Tím, že vlastníci často neplní povinnosti dané zákonem o státní památkové péči (ohlašovací povinnost ad.), se památková péče nachází v situaci, kdy v řadě případů nemá informace o tom, k jakým změnám vlastnictví a umístění u movitých kulturních památek došlo. Základní evidence mobiliárních fondů státních hradů a zámků probíhá již od roku 1976 a je nutné ji dokončit v jednotném evidenčním systému. V souvislosti s prezentací památkových objektů bude provedeno scelování mobiliárních fondů státních hradů a zámků, části jejichž souborů nebo jednotlivé předměty se nacházejí v jiných státních památkových objektech nebo institucích.

Opatření:

- II.5.a Reidentifikace movitých kulturních památek.
- II.5.b Přijetí právní úpravy, která postihne neplnění ohlašovací povinnosti při převodu kulturní památky, která není evidována v katastru nemovitostí.
- II.5.c Dokončení základní evidence mobiliárních fondů státních hradů a zámků.
- II.5.d Scelování mobiliárních fondů hradů a zámků v majetku státu.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.5.a	Národní památkový ústav	2011-2016	Realizace úkolu na základě metodického pokynu
II.5.b	Ministerstvo kultury	2011 - 2013	Zpracování a předložení návrhu vyhlášky dle pravidel Legislativní rady vlády
II.5.c	Národní památkový ústav	2011-2013	Pokyn zřizovatele
II.5.d	Národní památkový ústav, Ministerstvo kultury	2011 - 2016	Realizace úkolu na základě metodického pokynu

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci movitých kulturních památek

6. Monitoring památkového fondu

Anotace: Zajištění ochrany památkového fondu a zamezení nenávratných škod na památkovém fondu se neobejde bez jeho důkladného monitoringu. Ten by měl být řešen jako integrovaný systém s centrální správou dat. Tímto způsobem bude efektivně a účinně sloužit zejména správním orgánům při výkonu památkové péče. Sledován a vyhodnocován by měl být i stav systému památkové péče, jak v oblasti výkonu veřejné správy, tak i za úsek odborné organizace.

Opatření:

- II.6.a Nastavení systémů monitoringu stavu památkového fondu a památkové péče a jejich uvedení do praxe.
- II.6.b Rozšíření spolupráce mezi orgány památkové péče a nevládními neziskovými organizacemi nebo dobrovolníky při sledování stavu památkového fondu v regionech.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.6.a	Národní památkový ústav Ministerstvo kultury	2011-2016	Metodický pokyn
II.6.b	Národní památkový ústav Ministerstvo kultury	2011-2016	Metodická, odborná a finanční pomoc

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Veřejná správa, nevládní neziskové organizace a dobrovolníci

7. Výzkum a vývoj

Anotace: Cílem výzkumu, vývoje a inovací v oblasti památkové péče je přispět k lepšímu poznávání památkového fondu a zajištění jeho kvalitnější a účinnější ochrany, ať už na základě lepšího poznání památkového fondu nebo zlepšení a zkvalitnění možností jeho fyzické ochrany. Nelze opominout ani výzkum v oblasti prezentace a vzdělávání, tedy formy aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti památkové péče. Národní památkový ústav učinil první krok, když zpracoval svoji koncepci výzkumu a vývoje.

Opatření:

II.7.a Zefektivnění výzkumu a vývoje v oblasti památkové péče.

II.7.b Zajištění rozvoje výzkumné činnosti ve spolupráci s dalšími subjekty v oblasti památkové péče.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.7.a	Ministerstvo kultury	2011-2013	Provedení analýzy výzkumu a vývoje v oblasti památkové péče
II.7.b	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2016	Koordinace výzkumu a vývoje s vysokými školami a Akademií věd ČR a dalšími odbornými institucemi

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Subjekty podílející se na výzkumu a vývoji v oblasti památkové péče

8. Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO)

Anotace: Jedním z významných nástrojů ochrany kulturního dědictví České republiky je „Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví“. Tento systém zahrnuje i oblast ochrany kulturních památek, kterou je třeba dále rozvíjet. Hlavní prioritou programu je implementace nových technologií do stávajících struktur ochrany souborů movitých kulturních památek, především v objektech hradů a zámků. Odbornou oporou pro zabezpečení zpřístupněných objektů je spolupráce s Ministerstvem vnitra - policejním prezídiem. Na tyto úkoly ISO A navazuje preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí, která se v oblasti ochrany mobiliárních fondů hradů a zámků začala systematicky rozvíjet teprve od roku 2009.

Opatření:

- II.8.a Navázání spolupráce s Ministerstvem vnitra (Policejním prezídiem) při provádění periodických preventivních prohlídek zabezpečení památkových objektů.
- II.8.b Rozšíření podprogramu ISO D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí, o možnost čerpání finančních prostředků církvemi a náboženskými společnostmi.
- II.8.c Jednoznačná specifikace regulativu pro výkup předmětů kulturní hodnoty pro veřejně přístupné hrady a zámky v podprogramu ISO C.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.8.a	Ministerstvo kultury Ministerstvo vnitra	2012	Interní pokyn Ministerstva kultury
II.8.b	Ministerstvo kultury	2013	Interní pokyn Ministerstva kultury
II.8.c	Ministerstvo kultury	2013	Interní pokyn Ministerstva kultury

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci movitých kulturních památek, kteří je uchovávají a prezentují veřejnosti

9. Archeologické dědictví

Anotace: Archeologické kulturní dědictví je ze své podstaty jednou z nejméně prozkoumaných a současně i nejohroženějších složek kulturního dědictví. V České republice chybí komplexní úprava nakládání s archeologickým dědictvím, jako je např. zavedení dohledu veřejné správy nad subjekty provádějícími archeologické výzkumy, zvýšení motivace pro odevzdávání náhodných archeologických nálezů a s tím související ochrana archeologického dědictví atp.

Opatření:

- II.9.a Přijetí komplexní právní úpravy ochrany archeologického dědictví reflektující nové podmínky a situaci v oboru.
- II.9.b Implementace nových právních předpisů v oblasti ochrany archeologického dědictví.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.9.a	Ministerstvo kultury	2012	Zpracování a předložení návrhu zákona a prováděcích předpisů dle pravidel Legislativní rady vlády
II.9.b	Ministerstvo kultury	2012-2014	Metodická činnost

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Organizace oprávněné k provádění archeologickým výzkumům, subjekty realizující činnost, která ohrožuje zachování archeologického dědictví, veřejná správa

10.Ochrana kulturní krajiny

Anotace: Česká republika se přijetím Evropské úmluvy o krajině č. 13/2005 Sb. m.s., zavázala k ochraně, správě krajiny a k jejímu plánování. V podmínkách České republiky je pro charakter konkrétní krajiny často velmi důležitá její kulturní složka. Na úseku památkové péče však schází nástroj, který by umožňoval ochranu této složky krajiny z hlediska památkové péče.

Opatření:

II.10.a Aktivní účast na implementaci Evropské úmluvy o krajině v rámci meziresortní kooperace a spolupráce s dalšími zainteresovanými subjekty.

II.10.b Zpracování analytických materiálů vyhodnocující stav ochrany kulturní krajiny na úseku památkové péče.

II.10.c Přijetí právní úpravy ochrany kulturní složky krajiny na úseku památkové péče.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.10.a	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2016	Spolupráce s Ministerstvem životního prostředí a dalšími orgány veřejné správy a subjekty
II.10.b	Ministerstvo kultury	2012	Zpracování analýzy
II.10.c	Ministerstvo kultury	2014	Zpracování a předložení návrhu zákona dle pravidel Legislativní rady vlády

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Fyzické, právnické osoby, veřejná správa

11.Řešení nepředvídatelných události

Anotace: Současný systém neumožňuje operativní rozdělování finančních prostředků na obnovu nebo zachování věcí chráněných památkovým zákonem v případě jejich bezprostředního ohrožení. V důsledku toho nejsou ani aplikována ustanovení právních předpisů, které např. umožňují náhradní výkon uložených nápravných opatření nebo ochranu archeologického dědictví.

Opatření:

II.11.a Zajištění možnosti operativně čerpat finanční prostředky určené na obnovu kulturních památek po živelních katastrofách a podobných událostech.

II.11.b Vytvoření finanční rezervy pro hrazení nákladů vzniklých z uplatnění § 15 odst. 1 památkového zákona a § 176 odst. 2 a 3 stavebního zákona.

II.11.c Podpora záchranných archeologických výzkumů, které nehradí stavebník.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.11.a	Ministerstvo kultury	2011-2016	Rozpočtové opatření
II.11.b	Ministerstvo kultury	2011-2016	Rozpočtové opatření
II.11.c	Ministerstvo kultury	2011-2016	Rozpočtové opatření

Dopad na státní rozpočet: Vytvoření finanční rezervy ve výši minimálně 5 mil Kč na rok v rozpočtu Ministerstva kultury.

Dotčená skupina: Vlastníci věcí památkového fondu

12. Kompenzace za omezení vlastnického práva

Anotace: Dotační řízení, která jsou ze zákona koncipována jako nenároková, jsou jedním z nástrojů, kterým je nahrazováno omezení vlastnictví vlastníků kulturních památek. Jak vlastníků kulturních památek, tak Ministerstvu kultury je dán společný zájem na co nejrychlejším a co nejméně zatěžujícím dotačním řízením, které splňuje všechny zákonné náležitosti. V oblasti udílení dotací by dále měla být odstraněna nerovnost vlastníků nemovitostí, jejichž vlastnická práva jsou orgány památkové péče omezována z důvodu ochrany veřejného zájmu. Zatímco v současné době mohou o příspěvek na obnovu požádat pouze vlastníci kulturních památek, vlastníci nemovitostí neprohlášených za kulturní památky, ale ležících v památkových rezervacích, zónách a ochranných pásmech již nikoliv. I jim je závaznými stanovisky orgánů památkové péče jejich vlastnictví omezováno z důvodu ochrany veřejného zájmu, avšak bez náhrady, což je v rozporu se zásadami právního řádu ČR.

Opatření:

- II.12.a Provedení revize zásad a zefektivnění administrace dotačních programů Ministerstva kultury.
- II.12.b Zavedení možnosti čerpání finančních prostředků u nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, ale které se nacházejí v památkových rezervacích a zónách a ochranných pásmech.
- II.12.c Zefektivnění stávajícího systému daňových úlev pro vlastníky kulturních památek a prověření možnosti jeho rozšíření pro vlastníky nemovitostí, které nejsou kulturními památkami a které leží v památkových rezervacích a památkových zónách.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.12.a	Ministerstvo kultury	2011-2016	Vydáním aktualizovaných zásad dotačních programů
II.12.b	Ministerstvo kultury	2011-2016	Zpracování a předložení návrhu zákona dle pravidel Legislativní rady vlády
II.12.c	Ministerstvo kultury Ministerstvo financí	od 2011	Uzavírání smluv s Ministerstvem kultury, spolupráce s Ministerstvem financí, případně změna zákona

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci věcí památkového fondu

13.Odborné vzdělávání

Anotace: Odborné vzdělávání pracovníků památkové péče v rámci celoživotního vzdělávání je velmi zanedbanou oblastí. Neprofesionalita, neznalost nových technologií a nutného právního základu se negativně projevuje na vztahu veřejnosti k oboru památkové péče. Mnohdy se setkáváme s nezákonným jednáním orgánů památkové péče, či odborné organizace památkové péče. Z těchto důvodů je třeba soustavně sledovat, účinně podporovat a rozvíjet další vzdělávání pracovníků oboru. Důležitá je však i kvalitní výuka oboru na středních i vysokých školách.

Opatření:

- II.13.a Zajištění kvalitního odborného vzdělávání v oblasti památkové péče a cestovního ruchu reflektujícího současné trendy a nové technologie ve vzdělávacích programech středních škol, vyšších odborných škol a akreditovaných studijních programech vysokých škol.
- II.13.b Podpora rozvoje programů celoživotního vzdělávání uskutečňovaných dle § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, v oblasti památkové péče a cestovního ruchu.
- II.13.c Spolupráce s MŠMT při udělování akreditací oboru Konzervátorství a restaurátorství.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.13.a	Ministerstvo kultury	2011-2016	Zapojení odborných pracovníků památkové péče do výuky na středních a vysokých školách.
II.13.b	Ministerstvo kultury	2011-2016	Odborná spolupráce s oprávněnými subjekty.
II.13.c	Ministerstvo kultury	2011-2016	Odborná spolupráce s oprávněnými subjekty.

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Pracovníci v oblasti památkové péče, žáci a studenti

14. Edukační aktivity

Anotace: Rozmanitý památkový fond České republiky je nositelem hodnot a důkazem vztahu člověka ke kulturnímu dědictví a jeho národnímu povědomí. Ke zprostředkování těchto hodnot a posilování tohoto vztahu a povědomí velmi přispívají i edukační aktivity na kulturních památkách. Tyto aktivity jsou však na rozdílné úrovni. Je třeba jejich profesionalizace v řádných pedagogických intencích. Řada projektů již této úrovni dosahuje. Pro plnohodnotné edukační aktivity je zapotřebí vzájemná informovanost všech jejich poskytovatelů a spolupráce s pedagogickými pracovníky a dalšími specialisty.

Opatření:

II.14.a Rozvíjení edukačních aktivit spojených s oborem památkové péče pro konkrétní cílové skupiny občanů.

II.14.b Stimulace implementace nauky o kulturním dědictví do soustavy základních a středních škol.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.14.a	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2016	Vytváření podmínek rozvoje edukačních aktivit prostřednictvím komunikačního metodického pracoviště.
II.14.b	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2016	Spolupráce s pověřenými pedagogy dotčených základních a středních škol

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Zájemci o pedagogickou a andragogickou činnost v oblasti výchovy o kulturním dědictví

15.Památky a cestovní ruch

Anotace: Bohatost památkového fondu České republiky nabízí velké možnosti pro využití v cestovním ruchu. Jeho rozvoj přináší významné finanční zdroje a vytváří množství pracovních míst. Je proto vhodné podporovat zapojení kulturních památek do aktivit na poli cestovního ruchu při zachování jejich ochrany. Způsob využití kulturních památek v cestovním ruchu nesmí vést k poškozování jejich památkových hodnot.

Opatření:

II.15.a Podpora zpřístupňování památkových objektů, jejich propagace a rozšiřování nabídky kulturních akcí.

II.15.b Využití všestranného potenciálu památek pro poskytování služeb v cestovním ruchu trvale udržitelným způsobem.

II.15.c Zapojení vhodných marketingových nástrojů cestovního ruchu pro únosnou ekonomizaci kulturních památek. Využití části výnosu z cestovního ruchu na obnovu kulturních památek.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.15.a	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav Ministerstvo pro místní rozvoj	2011-2016	Vytváření vhodných podmínek rozvoje zpřístupněných objektů. Spolupráce s dalšími subjekty na propagaci zpřístupněných památek
II.15.b	Národní památkový ústav Ministerstvo pro místní rozvoj	2011-2016	Metodický pokyn
II.15.c	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav Ministerstvo pro místní rozvoj	2011-2016	Spolupráce se subjekty působícími v oblasti cestovního ruchu

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Vlastníci zpřístupněných kulturních památek, subjekty působící v cestovním ruchu

16. Výkonné orgány památkové péče

Anotace: Efektivitu výkonu přenesené působnosti na úseku památkové péče lze mimo jiné zvyšovat metodickou a kontrolní činností. K poznání a dalšímu směřování oboru mají přispět statistické rozborů o výkonech památkové péče. Neméně důležitá je i informovanost široké veřejnosti o probíhajícím dialogu a vývoji oboru památkové péče.

Opatření:

- II.16.a Zintenzivnění metodického řízení u příslušných orgánů památkové péče.
- II.16.b Zkvalitnění poskytovaných informačních služeb a prezentace oboru památkové péče.
- II.16.c Zpracování a vyhodnocování statistických údajů o výkonu památkové péče v České republice.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.16.a	Ministerstvo kultury Krajské úřady	2011-2016	Metodické pokyny, jejich zveřejňování, průběžná aktualizace těchto informací
II.16.b	Ministerstvo kultury Krajské úřady Úřady obcí s rozšířenou působností	2011-2016	Individuální forma dle možností úřadu
II.16.c	Ministerstvo kultury	2011-2016	Statistické šetření a jeho vyhodnocení

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Orgány památkové péče

17.Památková inspekce

Anotace: Památková inspekce jako specializovaný kontrolní orgán Ministerstva kultury v oboru státní památkové péče vykonává ústřední dozor nad dodržováním památkového zákona a předpisů vydaných k jeho provedení. Pro zkvalitnění výkonu památkové péče je zapotřebí zvýšit dostupnost informací o poznatcích získaných při provádění kontrol a dosáhnout odstranění zjištěných nedostatků.

Opatření:

- II.17.a Pravidelné zveřejňování informací o poznatcích získaných v rámci kontrol prováděných Památkovou inspekcí.
- II.17.b Zavedení lektorské a metodické činnosti Památkové inspekce prováděné i mimo její kontrolní činnost.
- II.17.c Přijetí právní úpravy, kde budou nově vymezeny postavení a pravomoci Památkové inspekce.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.17.a	Památková inspekce	2011-2016	Publikace zjištění z kontrol
II.17.b	Památková inspekce	2011-2016	Tématická vystoupení, porady, školení, semináře
II.17.c	Ministerstvo kultury	2011-2013	Zpracování a předložení návrhu zákona dle pravidel Legislativní rady vlády

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Památková inspekce, výkonné orgány a odborná organizace památkové péče

18.Odborná organizace památkové péče

Anotace: Odbornou organizací památkové péče je státní příspěvková organizace zřizovaná Ministerstvem kultury, Národní památkový ústav. Zajišťuje funkci odborné organizace jak pro veřejnou správu, tak vlastníky památkově chráněných věcí a věcí dotčených státní památkovou péčí. Vědecky zkoumá památkový fond České republiky, provádí metodologickou a dokumentační činnost v oblasti památkové péče. V neposlední řadě spravuje státní památkové objekty, především hrady a zámky.

Opatření:

- II.18.a Dokončení transformace Národního památkového ústavu.
- II.18.b Zkvalitnění úrovně odborných podkladů zpracovávaných pro orgány památkové péče a bezplatné odborné pomoci vlastníkům kulturních památek.
- II.18.c Koordinace činnosti při péči o památky mezinárodního významu a monitoring jejich stavu.
- II.18.d Zpřístupnění historických knihovních fondů odborné veřejnosti.
- II.18.e Tvorba nových instalací v dosud nepřístupných objektech Národního památkového ústavu. Restaurování a prezentace specifických historických sbírek hradů a zámků evropského významu.
- II.18.f Spolupráce s ostatními subjekty při propagaci a prezentaci zpřístupněných objektů ve specifických formách cestovního ruchu.
- II.18.g Hledání forem interpretace hodnot vědecky zkoumaného památkového fondu a památkového potenciálu, respektive jeho části, která není zpřístupněna a z objektivních důvodů ji ani nebude možné veřejnosti zpřístupnit, ale v celistvém obrazu kulturního dědictví je nepominutelná (např. soukromá obydlí či jiné majetky, movité památky, apod.).

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.18.a	Národní památkový ústav	2011	Interní pokyn Národního památkového ústavu
II.18.b	Národní památkový ústav	2011-2016	Interní pokyn Národního památkového ústavu
II.18.c	Národní památkový ústav	2011-2016	Interní pokyn Národního památkového ústavu

II.18.d	Národní památkový ústav	2011-2016	Interní pokyn Národního památkového ústavu
II.18.e	Národní památkový ústav	2011-2016	Interní pokyn Národního památkového ústavu
II.18.f	Ministerstvo kultury Národní památkový ústav	2011-2016	Spolupráce s Ministerstvem pro místní rozvoj Interní pokyn Národního památkového ústavu
II.18.g	Národní památkový ústav	2011-2016	Interní pokyn Národního památkového ústavu

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Odborná veřejnost, orgány státní správy, zájmové skupiny

19. Účast dalších subjektů při nakládání s památkovým fondem

Anotace: Památková péče je i díky bohatosti památkového fondu v České republice svou povahou multidisciplinárním oborem. Účinná ochrana památkového fondu může být zajištěna pouze provázáním souvisejících právních předpisů a spoluprací dotčených subjektů.

Opatření:

- II.19.a Spolupráce s vědeckými ústavy, paměťovými a sbírkotvornými institucemi při péči a dokumentaci památkového fondu.
- II.19.b Spolupráce a podpora nestátních neziskových organizací při péči o památkový fond a jeho propagaci a popularizaci.
- II.19.c Spolupráce s Ministerstvem pro místní rozvoj a stavebními úřady, s Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem životního prostředí a dalšími dotčenými orgány v péči o památkový fond.
- II.19.d Rozvíjení zákonné spolupráce s celními úřady ve smyslu § 27a odst.1 písm. c) památkového zákona.
- II.19.e Podpora účasti donátorů na obnově a zachování kulturního dědictví.

	Nositel úkolu	Termín plnění	Způsob splnění
II.19.a	Ministerstvo kultury	2011-2016	Smlouvy o spolupráci
II.19.b	Ministerstvo kultury	2011-2016	Smlouvy o spolupráci
II.19.c	Ministerstvo kultury	2011-2016	Metodické porady, konzultace, schůzky
II.19.d	Národní památkový ústav	2011-2016	Metodický pokyn
II.19.e	Ministerstvo kultury Krajské úřady Úřady obcí s rozšířenou působností Národní památkový ústav	2011-2016	Individuální forma dle možností

Dopad na státní rozpočet: Bez dopadu

Dotčená skupina: Veřejná správa, nestátní neziskové organizace, paměťové a sbírkotvorné instituce, veřejnost